

Besluit draagvolgorde onderscheidingen

10 oktober 2017
Nr. KNO/17/7632

De Kanselier der Nederlandse Orden,

Overwegende dat het wenselijk is het bij zijn besluit van 25 juli 2013 vastgestelde Besluit draagvolgorde van de erkende onderscheidingen te herzien;

Gelet op de instemming van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;

Besluit:

Vast te stellen het herziene Besluit draagvolgorde onderscheidingen.

Artikel 1

Indien een persoon de hem toegekende Koninklijke of Ministeriële onderscheidingen draagt, dan worden deze links op de borst gedragen in de in artikel 2 aangegeven volgorde, waarbij de onderscheiding met het laagste rangnummer het dichtst bij het hart wordt gedragen.

Artikel 2

De volgorde waarin onderscheidingen worden gedragen, luidt als volgt:

Rangnummer	Benaming onderscheiding	Graden/klassen/medailles
A. Ridderorden en vergelijkbare onderscheidingen		
1	Militaire Willems-Orde	1.1 Ridder Grootkruis 1.2 Commandeur 1.3 Ridder der 3 ^e klasse 1.4 Ridder der 4 ^e klasse
2	Kruis (Medaille) voor Moed en Trouw	
3	Eresabel	
4	Verzetskruis	
5	Eerepenning voor Menschlievend Hulpbetoon	in goud
6	Orde van de Nederlandse Leeuw	6.1 Ridder Grootkruis 6.2 Commandeur 6.3 Ridder
7	Orde van Oranje-Nassau	7.1 Ridder Grootkruis 7.2 Grootofficier 7.3 Commandeur 7.4 Officier 7.5 Ridder 7.6 Lid 7.7 Eremedaille, verbonden aan de Orde, in goud 7.8 Eremedaille, verbonden aan de Orde, in zilver 7.9 Eremedaille, verbonden aan de Orde, in brons
B. Huisorden		
8	Huisorde van de Gouden Leeuw van Nassau	8.1 Ridder
9	Huisorde van Oranje	9.1 Grootkruis 9.2 Groot Erekrus 9.3 Erekrus
10	Kruis van Trouw en Verdienste van de Huisorde van Oranje	10.1 in goud 10.2 in zilver
11	Eremedaille voor Voortvarendheid en Vernuft	
12	Eremedaille voor Kunst en Wetenschap	

Rangnummer	Benaming onderscheiding	Graden/klassen/medailles
13	Kroonorde	13.1 Grootkruis 13.2 Groot Erekrus met plaque 13.3 Groot Erekrus 13.4 Erekrus met rozet 13.5 Erekrus 13.6 Eremedaille in goud 13.7 Eremedaille in zilver 13.8 Eremedaille in brons
C. Overige staatsonderscheidingen		
C1. Onderscheidingen voor dapperheid		
14	Eervolle Vermelding	
15	Bronzen Leeuw	
16	Verzetsster Oost-Azië 1942-1945	
17	Bronzen Kruis	
18	Kruis van Verdienste	
19	Vliegerkruis	
20	Eerepenning voor Menschlievend Hulpbetoon	20.1 in zilver 20.2 in brons
C2. Onderscheidingen voor verdiensten		
21	Eerepenning voor Verdiensten jegens Openbare Verzamelingen (Museumpenning)	21.1 in goud 21.2 in zilver 21.3 in brons
22	Onderscheidingsteken ter erkenning van uitstekende daden bij watersnood verricht (Watersnoodmedaille)	22.1 in zilver 22.2 in brons
23	De Ruytermedaille	23.1 in goud 23.2 in zilver 23.3 in brons
24	Medaille van het Nederlandsche Roode Kruis (Regeringsmedaille)	
25	Erkentelijkheidsmedaille	25.1 in zilver 25.2 in brons
26	Eretoken voor Verdienste (Defensie)	26.1 in goud 26.2 in zilver 26.3 in brons
27	Eremedaille voor verdienste politie	in goud
C3. Herinneringsonderscheidingen voor militaire operaties		
28	Eretoken voor Belangrijke Krijgsbedrijven (Expedietkruis)	
29	Oorlogsherinneringskruis	
30	Verzetshedenkingskruis	
31	Eretoken voor Orde en Vrede	
32	Nieuw-Guinea Herinneringskruis	
33	Mobilisatie-Oorlogskruis	
34	Kruis voor Recht en Vrijheid	
35	Herinneringsmedaille VN-Vredesoperaties	
36	Herinneringsmedaille Multinationale Vredesoperaties	
37	Herinneringsmedaille Internationale Missies	<i>(voorheen Herinneringsmedaille Vredesoperaties)</i>
38	Herinneringsmedaille voor Humanitaire Hulpverlening bij Rampen	<i>(voorheen Herinneringsmedaille Rampenbrigade)</i>
39	Kosovo-medaille	
C4. Onderscheidingen voor trouwe dienst		
40	Onderscheidingsteken voor Langdurige Dienst als officier (Officierskruis)	
41	Onderscheidingsteken voor Langdurige en Trouwe Dienst (Trouwe Dienst Medaille)	41.1 in goud 41.2 in zilver 41.3 in brons
42	Onderscheidingsteken voor trouwe dienst bij de Militaire (Marine) kustwacht voor vrijwillig dienende militairen beneden de rang van officier	42.1 in goud 42.2 in zilver 42.3 in brons
43	Onderscheidingsteken voor trouwe en langdurige dienst Nederlandse Politie	
44	Vrijwilligersmedaille Openbare Orde en Veiligheid	<i>(voorheen Vrijwilligersmedaille)</i>
C5. Overige herinnerings- en vaardigheidsonderscheidingen		
45	Herinneringsmedaille 1926	
46	Herinneringsmedaille Erewacht 1933	
47	Huwelijksmedaille 1937	

Rangnummer	Benaming onderscheiding	Graden/klassen/medailles
48	Inhuldigingsmedaille 1948	
49	Herinneringsmedaille 1962	
50	Huwelijksmedaille 1966	
51	Inhuldigingsmedaille 1980	
52	Medaille Bezoek Nederlandse Antillen 1980	
53	Huwelijksmedaille 2002	
54	Inhuldigingsmedaille 2013	
55	Herinneringsmedaille bezoek in 2013 aan het Caribisch deel van het Koninkrijk	
56	Herinneringsmedaille Buitenlandse Bezoeken	
57	Herdenkingspenning komst Ambonezen naar Nederland (Rietkerk-penning)	
58	Marinemedaille	
59	Landmachtmedaille	
60	Marechaussemedaille	
61	Luchtmachtmedaille	
62	Herinneringsmedaille Vrijwillige Politie 1948-1998	
63	Ereteken Meester-Scherpschutter voor Schepelingen van de Koninklijke Marine	
64	Ereteken Meester-Kanonniër voor Schepelingen van de Koninklijke Marine	
65	Vaardigheidsmedaille KNIL	
66	Schietprijzster KNIL	
D. Erkende (ridderlijke) orden		
67	Soevereine Militaire Hospitaal Orde van Sint Jan van Jeruzalem van Rhodos en van Malta	67.1 Ridder/Dame van eer en Devotie 67.2 Ridder/Dame van Gratie en Devotie 67.3 Ridder/Dame van Magistrale Gratie
68	Johanniter Orde in Nederland	68.1 Erekapittelridder/Erekapitteldame 68.2 Rechtsridder/Rechtsdame 68.3 Ridder/Dame
69	Ridderlijke Duitse Orde, Balije van Utrecht	69.1 Commandeur 69.2 Ridder
E. Door Z.K.H. Prins Bernhard der Nederlanden ingestelde onderscheidingen		
70	Zilveren Anjer	geen
71	Orde van de Gouden Ark	71.1 Commandeur 71.2 Officier 71.3 Ridder
F. Onderscheidingen van Nederlandse particuliere organisaties		
F1. Onderscheidingen voor dapperheid		
72	Medaille van het Carnegie Heldenfonds	72.1 in zilver 72.2 in brons
F2. Onderscheidingen voor verdiensten		
73	Kruis van Verdienste van het Nederlandse Rode Kruis	
74	Medaille van Verdienste van het Nederlandse Rode Kruis	74.1 in zilver 74.2 in brons
75	Medaille van de Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	75.1 in goud 75.2 in zilver 75.3 in brons
76	Prins Mauritsmedaille	
77	Medaille voor Bijzondere Verdiensten van de Koninklijke Nederlandse Vereniging 'Onze Luchtmacht'	
F3. Onderscheidingen voor bijzondere inzet		
78	Herinneringsmedaille Luchtbescherming 1940-1945	
79	Herinneringskruis 1939-1940 (Nederlandse Rode Kruis)	
80	Herinneringskruis 1940-1945 (Nederlandse Rode Kruis)	
F4. Onderscheidingen voor trouwe dienst		
81	Medaille voor 10 jaar Trouwe Dienst (Nederlandse Rode Kruis)	
F5. Herinnerings- en vaardigheidsonderscheidingen		
82	Kruis van de Koninklijke Nederlandse Bond voor Lichamelijke Opvoeding voor betoonde marsvaardigheid (Vierdaagsekruis)	
83	Nationale Sportmedaille NOC*NSF	(voorheen Vaardigheidsmedaille NSF)
84	Nationale Vijfkampkruis NOC*NSF	

Rangnummer	Benaming onderscheiding	Graden/klassen/medailles
85	Kruis van de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reserve Officieren (TMPT-kruis)	
86	Elfstedenkruis	
G. Onderscheidingen van internationale organisaties		
87	Verenigde Naties (VN)	
88	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO)	
89	West-Europese Unie (WEU)	
90	Multinational Force & Observers (MFO)	
91	Europese Gemeenschap (EG)	
92	Europese Unie (EU)	
93	Baltic Air Policing-Medal	
H. Buitenlandse onderscheidingen		

In de volgorde van de graden van hoog naar laag. Bij gelijke graad op alfabetische volgorde van de Franse benamingen van land. Bij meerdere onderscheidingen van één land dient de daar gebruikelijke draagvolgorde te worden aangehouden.

Artikel 3

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van heden.
2. Dit besluit zal worden geplaatst in de Staatscourant.

Aldus vastgesteld te Den Haag, 10 oktober 2017

*De Kanselier der Nederlandse Orden,
H. Morsink*

TOELICHTING

Het Besluit draagvolgorde onderscheidingen is laatstelijk gewijzigd op 25 juli 2013 vanwege het opnemen van enkele onderscheidingen. Het thans voorliggende besluit dient aan een breed publiek inzichtelijk te maken welke gedachte aan de draagvolgorde ten grondslag ligt. Het besluit kent daarom de volgende wijzigingen:

- aanpassing volgorde onderscheidingen in categorie C. Overige staatsonderscheidingen,
- aanpassing volgorde onderscheidingen in categorie F. Onderscheidingen van Nederlandse particuliere organisaties,
- aanpassing volgorde internationale organisaties in categorie G. Onderscheidingen van internationale organisaties,
- toevoegen nieuw ingestelde onderscheidingen,
- afvoeren onderscheidingen voor eenmalige gebeurtenissen die niet meer kunnen worden toegekend en waarvan de laatste toekenning meer dan honderd jaar geleden heeft plaats gevonden,
- aanpassing nieuwe naam Herinneringsmedaille Vredesoperaties,
- aanpassing volgorde draagwijze buitenlandse onderscheidingen,
- toevoegen graden ridderlijke orden.

Aanpassing volgorde onderscheidingen in categorie C. Overige staatsonderscheidingen

Deze wijziging in de indeling van categorie C ('Overige staatsonderscheidingen') beoogt de indeling inzichtelijker te maken, mede met het oog op het rangschikken van eventueel in de toekomst toe te voegen onderscheidingen. Daartoe worden vijf subcategorieën gecreëerd:

- C1 Onderscheidingen voor dapperheid,
- C2 Onderscheidingen voor verdiensten,
- C3 Onderscheidingen voor militaire operaties,
- C4 Onderscheidingen voor trouwe dienst,
- C5 Herinnerings- en vaardigheidsonderscheidingen.

Binnen de subcategorieën worden de onderscheidingen ingedeeld op basis van de datum waarop de onderscheiding bij Koninklijk Besluit, Algemene Maatregel van Bestuur of ministeriële regeling is ingesteld.

Er is om praktische redenen gekozen om in de subcategorie 'C5 Herinnerings- en vaardigheidsonderscheidingen' de herinneringsonderscheidingen te laten prevaleren boven de vaardigheidsonderscheidingen binnen deze categorie teneinde volgorde in het huidige besluit zoveel als mogelijk in stand te houden. De onderscheidingen voor operationele inzet van de Nederlandse krijgsmacht (Marinemedaille, Landmachtmedaille, Marechausseemedaille en Luchtmachtmedaille) zullen gelet op de aard van de onderscheiding en de uitvoerbaarheid gehandhaafd blijven in de categorie 'C5. Herinnerings- en vaardigheidsonderscheidingen'.

Door deze categorisering hebben enkele onderscheidingen een andere positie gekregen in de draagvolgorde. Gelet op de instellingsdatum van de Erepenning voor Verdiensten jegens Openbare Verzamelingen (1817) en de De Ruytermedaille (1907) zijn deze onderscheidingen van plaats gewisseld.

Aanpassing volgorde onderscheidingen in categorie F. Onderscheidingen van Nederlandse particuliere organisaties

Ook de onderscheidingen die worden toegekend door particuliere organisaties zijn opnieuw gerangschikt conform de categorie C. Overige staatsonderscheidingen:

- F1 Onderscheidingen voor dapperheid,
- F2 Onderscheidingen voor verdiensten,
- F3 Onderscheidingen voor bijzondere inzet,
- F4 Onderscheidingen voor trouwe dienst,
- F5 Herinnerings- en vaardigheidsonderscheidingen.

Binnen de subcategorieën worden de onderscheidingen ingedeeld op basis van de datum waarop de onderscheiding bij Koninklijk Besluit van staatswege is erkend.

Aanpassing volgorde organisaties in categorie G. Onderscheidingen van internationale organisaties

Gelet op de veelvuldige bijdragen van de Nederlandse krijgsmacht en andere organisaties aan vredesoperaties en wederopbouw in internationaal verband is het nodig om deze categorie nader in te vullen om de indeling inzichtelijker te maken. Er is gekozen voor de onderstaande indeling op basis van de oprichtingsdatum van de organisaties of, in het geval van multinationale verbanden, naar de instellingsdatum van de afzonderlijke onderscheiding. Daaruit is deze volgorde af te leiden:

- Onderscheidingen van de Verenigde Naties (VN),
- Onderscheidingen van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO),
- Onderscheidingen van de West-Europese Unie (WEU),
- Onderscheidingen van de Multinationals Force & Observers (MFO),
- Onderscheidingen van de Europese Gemeenschap (EG),
- Onderscheidingen van de Europese Unie (EU),
- Baltic Air Policing Medal (BAP).

Bij meerdere onderscheidingen van dezelfde organisatie geldt de binnen de organisatie geldende volgorde. Indien deze niet formeel is vastgelegd dienen onderscheidingen te worden gerangschikt, eerst op basis van aard (onderscheiding voor verdiensten of herinneringsonderscheiding) en daar binnen op basis van de instellingsdatum van de onderscheidingen.

Om verwarring te voorkomen zijn onderscheidingen van afzonderlijke militaire missies en bijzondere inzetten onder auspiciën van internationale organisaties niet afzonderlijk vermeld.

Toevoegen en afvoeren nieuwe of erkende onderscheidingen

In de draagvolgorde worden de volgende nieuw ingestelde onderscheidingen toegevoegd:

- 'Eremedaille voor verdienste politie' in goud in categorie 'C2. Onderscheidingen voor verdiensten'. Op basis van de instellingsdatum is de onderscheiding ingevoegd na het Ereteken voor Verdienste (Defensie),
- 'Herinneringsmedaille bezoek in 2013 aan het Caribisch deel van het Koninkrijk', welke is geplaatst in de categorie 'C5. Overige herinnerings- en vaardigheidsonderscheidingen' en op basis van de aard van de onderscheiding ingevoegd na de Inhuldigingsmedaille 2013 en voor de Herinneringsmedaille Buitenlandse Bezoeken,
- Het Ereteken voor Verdienste van het Ministerie van Defensie in brons als aanvulling op de reeds bestaande varianten in goud en in zilver.

Uit de draagvolgorde worden de volgende onderscheidingen verwijderd omdat de onderscheiding is ingesteld voor een eenmalige gebeurtenis welke niet langer kan worden toegekend en waarvan de laatste toekenning meer dan honderd jaar geleden heeft plaats gevonden:

- Lombokkruis,
- Inhuldigingsmedaille 1898,
- Huwelijksmedaille 1901,
- Herinneringspenning van de Tweede Haagse Vredesconferentie in 1907.

Tevens zijn de volgende historische onderscheidingen opnieuw opgenomen:

- Onderscheidingsteken ter erkenning van uitstekende daden bij watersnood verricht (**Watersnoodmedaille**),
- Ereteken Meester-Kanonnik voor Schepelingen van de Koninklijke Marine.

Aanpassing benaming Herinneringsmedaille Vredesoperaties

De naam van de Herinneringsmedaille Vredesoperaties is op grond van het besluit van 2 juni 2016, houdende wijziging van het Besluit Herinneringsmedaille Vredesoperaties, gewijzigd in Herinneringsmedaille Internationale Missies (HIM). De reden was dat de term 'vredesoperaties' geen recht deed aan de missies waarin men zich in feite in oorlogsgebied bevindt en in het hoogste geweldsspectrum wordt opgetreden.

Draagvolgorde buitenlandse onderscheidingen

Vanwege een misdruk in de vorige vaststelling van de draagvolgorde is er een misverstand ontstaan over de wijze waarop buitenlandse onderscheidingen dienen te worden gedragen. De regel is dat buitenlandse onderscheidingen moeten worden gedragen naar de aard van de

onderscheiding, d.w.z. eerst de ridderorden gerangschikt aan de hand van de graad en daarna de overige onderscheidingen. Indien een persoon gerechtigd is tot het dragen van twee onderscheidingen van gelijke graad van verschillende landen, dan worden deze gerangschikt op de alfabetische volgorde van de Franstalige benamingen van de landen. Indien de gedecoreerde gerechtigd is tot het dragen van twee onderscheidingen van hetzelfde land, dient hij deze naast elkaar te dragen, ook indien de daaropvolgende onderscheiding van een ander land hoger is in gradatie.

Samenvattend, de draagvolgorde van buitenlandse onderscheidingen wordt eerst bepaald aan de hand van de graad en bij gelijke graad per land op Franse alfabetische volgorde. Heeft een gedecoreerde meerdere onderscheidingen van hetzelfde land, dan moeten deze aansluitend worden gedragen, ongeacht de hoogte van de graad van andere landen.

Graden erkende (ridderlijke) orden

In tegenstelling tot de ridder- en huisorden bevatte categorie D geen nadere vermelding van de bij de in deze categorie opgenomen orden. De afzonderlijke graden zijn alsnog toegevoegd.

Verkorte draagvolgorde

Er is om praktische redenen voor gekozen om geen officiële verkorte draagvolgorde vast te leggen. Op basis van het nieuwe besluit kan er in de brochure Draagwijzer (Kanselarij) en het Handboek Onderscheidingen (Defensie) een nader in te vullen verkorte volgorde worden opgenomen.